

Verkenning uitwerking meldfunctie en verkennend onderzoek

Deelnemers werkgroep

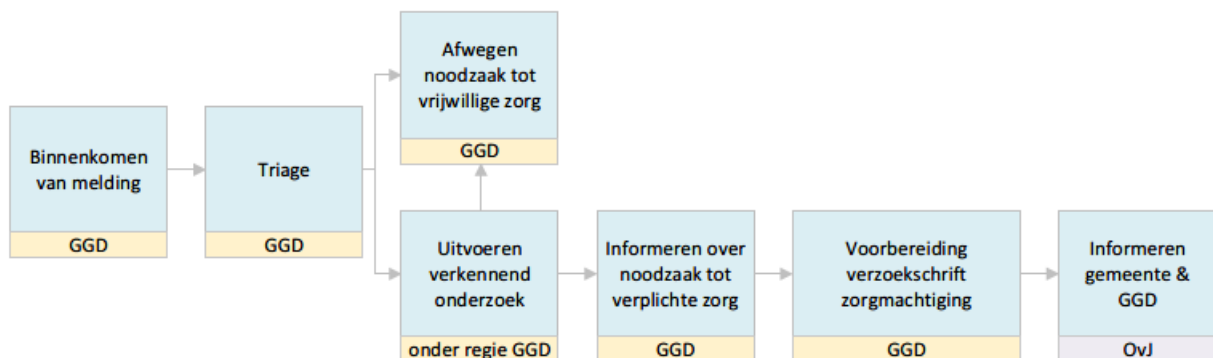
- Geneesheer-directeur GGZ NHN
- Adviseur beleid en projecten GGD
- Directeur Publieke Gezondheid, GGD
- Officier van Justitie
- Beleidsmedewerkers Sociaal Domein en OOV, Gemeente Den Helder
- Beleidsmedewerker Sociaal Domein en OOV, Gemeente Haarlem
- Geneesheer-directeur Parnassia

Algemene uitgangspunten voor de uitwerking

- Uniformiteit in de regio
- Aansluiten bij bestaande structuren en werkwijze
- Eenvoudig en efficiënt

Proces

De stappen uit onderstaand proces worden hierna toegelicht en gevolgd door een overzicht van het gehele proces.

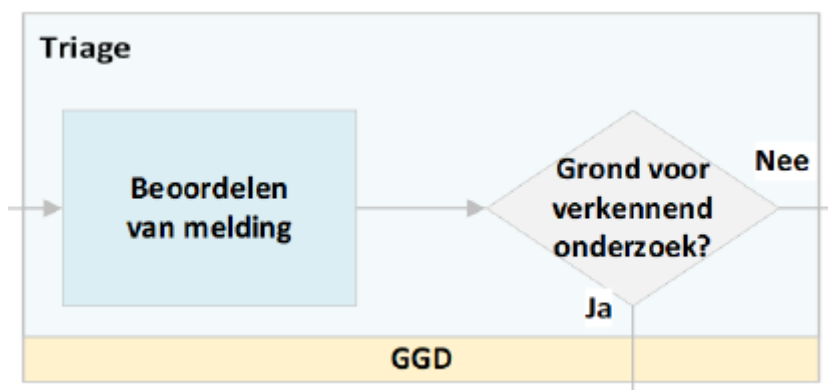
Binnenkomen van melding

- Hoe komt de melding binnen: uitgangspunt is dat melden laagdrempelig en eenvoudig moet zijn; dus mogelijkheid melding face-to-face te doen, via een webformulier, via de mail en telefonisch. Indien de melding digitaal binnenkomt is het van belang dat vooraf duidelijk is gecommuniceerd dat de melder beschikbaar moet zijn voor aanvullende vragen. Dit gelet op de termijn van twee weken die staat voor het verkennend onderzoek.

- Wie kan een melding aannemen (welke competenties)? Voor deze fase is het vooral van belang dat iemand het vermogen heeft door te vragen.
- Kan er direct naar behandelaar doorverwezen worden?
- Handreiking VNG: maak gebruik van standaard vragenlijst;
 - Datum en tijdstip ontvangst meldpunt. Registreren van de tijd van binnenkomen melding (dan gaan de 14 dagen nl. in).
 - Gegevens melder, inclusief telefoonnummer.
 - Melder moet anoniem kunnen blijven, dus dat de melder niet weet door wie de melding gedaan is. Er moet wel contact gelegd kunnen worden met de melder voor aanvullende vragen.
 - Gegevens betrokkene.
 - Zoveel mogelijk feitelijke gegevens; Welk gedrag is waargenomen, wat waren de omstandigheden, hoe is het gebeurd, wanneer, etc.?
 - Waar maakt de melder zich zorgen over?
 - Wat is de wens van de melder; wat beoogt hij met de melding?
 - Weet betrokkene van de melding?
 - Is de melder betrokken bij de zorg en hoe (om in te schatten of de melder kan worden gerekend tot essentiële naaste/familie)? Indien geen naaste/familie dan mag later geen terugkoppeling worden gegeven. Van belang om dit wel duidelijk aan te geven richting de melder, dus wel een korte terugkoppeling.
- Bereikbaarheid: besproken is dat het meldpunt binnen kantoor tijden face-to-face en telefonisch beschikbaar is. Buiten kantoor tijden kan de melding digitaal binnenkomen. Daarnaast is het van belang aan te sluiten bij de ontwikkelingen van de GGD, dus als deze in 2019 ook buiten kantoor tijden beschikbaar is, dan gaat de meldfunctie van de WVGZ hierin mee.
- T.z.t. 'communicatiestrategie' van het meldpunt.

Triage

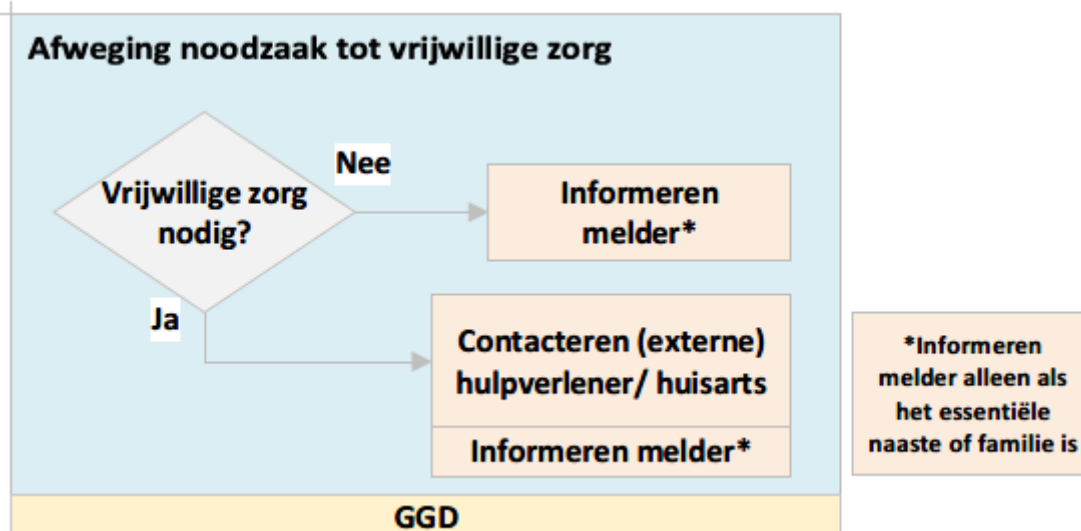

- Is degene die de melding in ontvangst neemt dezelfde persoon als die de eerste beoordeling doet? Dit hoeft niet zo te zijn. Wel wordt aangegeven dat het van meerwaarde is als de betrokkene waarover een melding wordt gedaan snel bij de 'juiste' persoon terecht komt, zodat er zoveel mogelijk continuïteit zit in de professional waar hij/zij mee te maken krijgen.
- Indien nee; welke competenties moet degene hebben die de melding beoordeelt? (Advies VNG: een opgeleide GGZ-professional, zoals SPV'er).
 Besproken is dat bij de huidige werkwijze van de GGD geen expertise wordt ingezet om een oordeel te geven over de aanwezigheid van een psychische stoornis waarvoor gedwongen

zorg nodig is. Hierbij wordt opgemerkt dat het hierdoor van belang is dat de GGD verantwoordelijk is voor deze taken (regieverantwoordelijkheid), en daarom kennis en expertise kan inzetten van ketenpartners. Deze samenwerking wordt momenteel ook door de GGD gezocht, met bijvoorbeeld Brijder en ACT. Naast kennis van psychiatrische problematiek en bekendheid met begrippenkader in de GGZ, moet er ook jeugd-expertise aanwezig zijn/betrokken worden.

- Verschil maken in melding WVGZ, Wet Zorg en Dwang, 'reguliere' OGGZ-melding, crisis. Alleen melding in kader van WVGZ moet worden onderzocht. Ook van belang verschil te maken in de behandeling van dubbele meldingen, dezelfde melding die vaker binnenkomt. Hierdoor ook van belang een afspraak te maken over de bewaartermijn van de gegevens;
- Ketenprogramma WVGZ ontwikkelt een triagewijzer (landelijk). T.z.t. beoordelen of dit voldoende/passend is voor onze gemeente. Hierbij is aangegeven dat het van belang is als er een risico-inschatting in staat, bijv. bij meerdere meldingen etc.
- Nagaan woonplaats; in beginsel is gemeente waar betrokkene woont of overwegend verblijft verantwoordelijk. Check BRP.
- Geen uitgangspunten formuleren over de termijn, anders dan dat het onderzoek binnen 14 dagen na binnenkomst melding wordt afgerond.
- Vraag het na of iemand in zorg is; en/of ondersteuning heeft vanuit het sociaal domein. Vervolgens gaan professionals in overleg over ontvangst melding. Dan wordt besloten over vervolg -> onder 'vrijwillige zorg' of onder WVGZ opvolgen voor betrokkene.
- Als betrokkene al in zorg is en/of ondersteuning heeft vanuit het sociaal domein.
 - Degene die de melding aanneemt kan contact opnemen met de behandelaar/hulpverlener die reeds bekend is met de betrokkene.
 - OF: er kan ook advies worden gegeven dat de melder zelf contact legt met bekende hulpverlener/behandelaar/huisarts.
 - OF: mag ik uw gegevens doorgeven aan de behandelaar, dan neemt die contact op met de melder
- Mocht dat niet lukken, dan kan alsnog verkennend onderzoek worden opgestart

Afweging noodzaak tot vrijwillige zorg

Verkennend onderzoek wordt ingesteld bij het vermoeden van noodzaak tot verplichte zorg. Indien er geen verkennend onderzoek noodzakelijk geacht wordt zijn er verschillende opties mogelijk in het verdere proces.

- ➔ Zorg is nodig, maar geen verplichte GGZ. Doorgeleiden naar collega, externe hulpverlener, huisarts of gemeente (ondersteuning vanuit het sociaal domein)
 - Optie is dat cliënt zelf komt met plan van aanpak, bijv. door inzet Eigen Kracht conferentie (EKc)
- ➔ Geen grond voor vervolgstappen n.a.v. de melding.

De melder wordt over bovenstaande keuze geïnformeerd indien er geen verkennend onderzoek wordt ingesteld, en voor zover de melder een essentiële naaste of familie is (zoals benoemd in de artikel 5 van de WVGZ).

Uitvoeren verkennend onderzoek

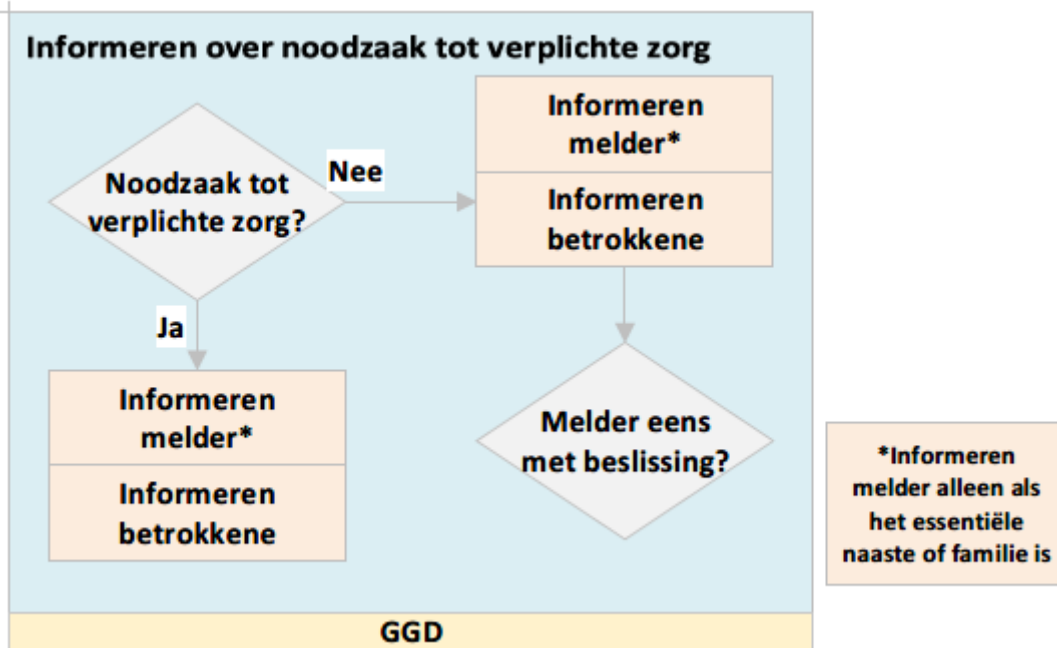

Het doel van het verkennend onderzoek is het vaststellen van de noodzaak tot verplichte GGZ. Vanaf het moment dat de melding binnen is gekomen zijn er 14 dagen om een verkennend onderzoek uit te voeren.

Uitgangspunten verkennend onderzoek: klein en praktisch. Bestaat uit feitelijke gedragingen en omstandigheden, oordeel over het hebben van een psychische stoornis, noodzaak tot zorg in het gedwongen kader; sprake van ernstig nadeel; is betrokkene bereid tot vrijwillige zorg (hiervoor is een gesprek nodig met betrokkene)?

- Uniformiteit: gestandaardiseerde wijze van onderzoeken, verslagleggen en wegen is van belang.
- N.B. het OM ontwerpt een standaardformulier voor het aanleveren van het verslag van het verkennend onderzoek en voor het indienen van een verzoek tot een zorgmachtiging.
- Afsproken is dat de GGD verantwoordelijk is voor uitvoering van het onderzoek, en dat zij hiervoor de beschikbare (regionale) expertise inzet. De urgentie moet ook bekend zijn bij de ketenpartners die betrokken worden bij dit onderzoek. Dus de GGD is regieverantwoordelijk.
- Privacy: nodig om informatie uit andere systemen of van andere partners te verkrijgen en moet hier nog wat voor worden geregeld in het kader van de privacy?

Informereren over noodzaak tot verplichte zorg

Naar aanleiding van het verkennend onderzoek zijn de volgende vervolg opties mogelijk:

Optie 1: Indien blijkt dat er geen gedwongen zorg nodig is of er geen psychische stoornis aanwezig is → afsluiten verkennend onderzoek en informeren melder (indien familie of essentiële naaste). Indien van toepassing vrijwillige zorg/ondersteuning inzetten waar nodig.

Optie 2: Noodzaak tot verplichte zorg vastgesteld → afronden verkennend onderzoek en informeren melder (indien familie of essentiële naaste).

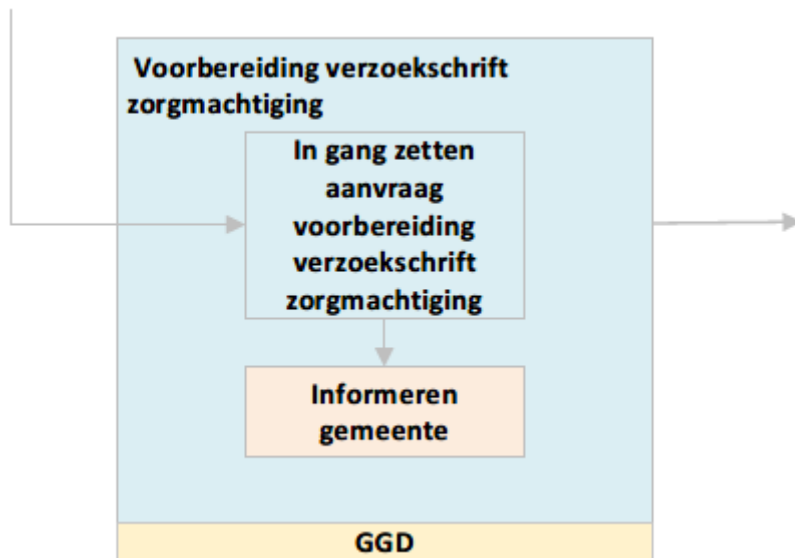
De melder wordt geïnformeerd over de uitkomsten van het verkennend onderzoek als de melder een essentiële naaste is of familie. Dit mogen geen inhoudelijke resultaten zijn. Voorbeeld van de VNG:

Op grond van de resultaten van het verkennend onderzoek is er volgens B&W wel/geen noodzaak tot verplichte zorg aanwezig. Daarom zal wel/geen aanvraag van een verzoekschrift zorgmachtiging worden gedaan.

Alleen bij 'geen aanvraag': indien u desondanks van mening bent dat de noodzaak voor verplichte zorg wel aanwezig is, dan kunt u dit aangeven. In dat geval zullen wij alsnog een aanvraag bij de OvJ doen.

- Dit wordt schriftelijk gecommuniceerd (via brief en/of mail) met bovenstaande standaard.
- Nog toevoegen: hoe de melder kan aangeven dat zij wel van mening zijn dat de noodzaak voor verplichte zorg aanwezig is.
- Aangezien het niet mogelijk is overige melders over de uitkomsten van het onderzoek te informeren: hier bij het aannemen van de melding duidelijk over zijn.
- Ook een terugkoppeling geven aan betrokkene (waarover de melding gaat).
- Zie eerdergenoemd punt: er moet nog een besluit komen over de bewaartermijnen.
- De GGD licht het de gemeente in indien casusregie nodig is, waarbij meerdere partijen betrokken zijn (bijv. wooncorporaties, politie, zorgaanbieders);

In gang zetten aanvraag voorbereiding verzoekschrift zorgmachtiging

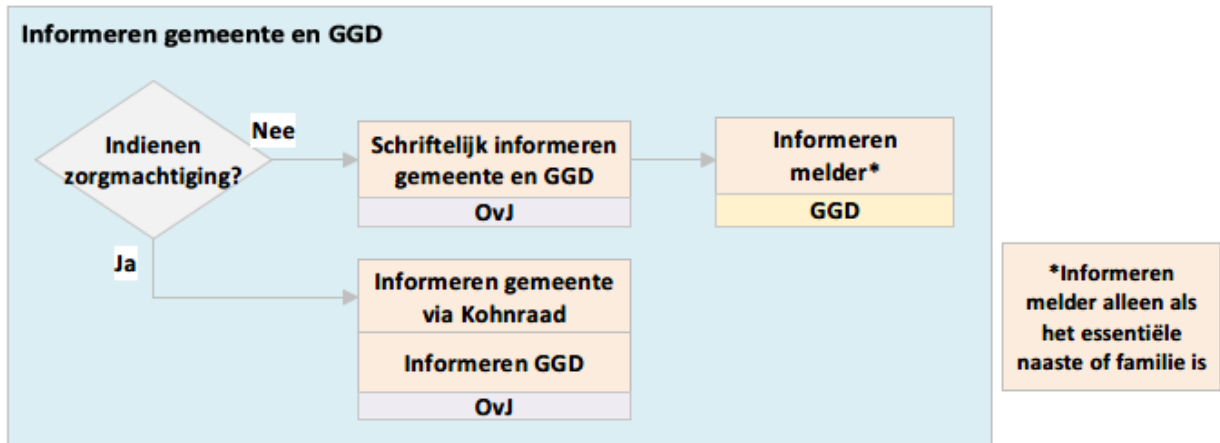
Indien uit het onderzoek komt dat verplichte zorg noodzakelijk is wordt een 'Aanvraag voorbereiding verzoekschrift zorgmachtiging' ingediend bij de OvJ. Hiervoor ontwerpt het OM een standaardformulier (N.B. de gegevens die hierin moeten staan, dienen dus onderdeel te zijn van het verkennend onderzoek).

Indien er uit het onderzoek blijkt dat er geen noodzaak aanwezig is voor verplichte zorg, maar melder (indien essentiële naaste/familie) wel een aanvraag zorgmachtiging wenst, dient deze toch te worden ingediend bij de OvJ. De essentiële naaste/familie moet dit kunnen aangeven bij de OvJ; net als: datum beslissing geen aanvraag te doen en datum contact met melder die aangeeft dit wel te wensen.

Het voorstel is de aanvraag zorgmachtiging eveneens te laten doen door de GGD, om extra bureaucratie te voorkomen en aan te sluiten bij het uitgangspunt van eenvoud en uniformiteit.

De GGD licht het college in indien hij een aanvraag voor de voorbereiding van het verzoekschrift voor een zorgmachtiging bij de officier van justitie heeft ingediend; en licht het college in over de aard van het "ernstig nadeel", of er (mogelijk) sprake is van maatschappelijke onrust, forse overlast, of ernstige veiligheidsrisico's; en versterkt het college zo nodig aanvullende informatie.

Informereren gemeente en GGD door OvJ na indienen van zorgmachtiging

OvJ informeert gemeente en de GGD over het al dan niet indienen van een verzoekschrift bij rechter. Redenen voor niet indienen zijn bijv. dat de aanvraag niet duidelijk of onvoldoende onderbouwd is. Dan wordt aanvullende informatie vereist.

- Het heeft de voorkeur dat het gehele proces rondom de zorgmachtiging ook via Kohnraad loopt, inclusief deze terugkoppeling. Hierover zijn landelijke gesprekken. Stand van zaken wordt nagegaan (door OM).

Het kan ook zijn dat de officier van mening is dat verplichte zorg niet aan de orde is. In dat geval krijgt het college een schriftelijk mededeling, waarover de melder geïnformeerd wordt (indien familie of essentiële naaste). Ook hiervoor is een voorbeeld opgesteld door de VNG:

Besluit Officier van Justitie over aanvraag zorgmachtiging

Naar aanleiding van uw melding heb ik zoals bekend een verkennend onderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit verkennend onderzoek zijn aanleiding geweest om de OvJ te vragen te starten met het voorbereiden van een aanvraag ZM. Recentelijk hebben wij van de OvJ vernomen dat deze

- een aanvraag ZM ingediend heeft.

- voorbereiding beëindigd is en dat de OvJ geen aanvraag ZM zal indienen. Dit omdat niet voldaan is aan de wettelijke criteria voor verplichte zorg.

[Alleen bij indienen aanvraag zorgmachtiging – uitleg proces] De rechter zal een besluit nemen. U ontvangt daarover geen verder bericht in verband met de privacy van betrokkene.

[Alleen bij beëindigen - motivatie] Over te nemen uit informatieproduct van Openbaar Ministerie. Melder wijzen op de mogelijkheid om desgewenst binnen 14 dagen de OvJ schriftelijk en gemotiveerd te verzoeken alsnog een verzoekschrift bij de rechtbank in te dienen (5:18.2)

Voor vragen hierover kunt u terecht bij...

Aanvullende opmerkingen

- Indien er signalen zijn over zaken die stroef gaan, bijvoorbeeld vanwege privacy-issues; dan worden deze ingebracht in het regionaal overleg van de WVGZ. Het is van belang dat de GGD Hollands Noorden hier dus ook bij aansluit als wordt ingestemd met het advies het meldpunt en verkennend onderzoek onder te brengen bij de GGD Hollands Noorden.
- Indien iemand al in de GGZ in zorg is en het verkennend onderzoek wordt afgesloten, omdat geen verplichte zorg nodig is, is het van belang dat de signalen die de GGD binnenkrijgt wel worden doorgegeven aan de GGZ.
- N.B. T.z.t. regelen mandaat of machtiging voor het uitvoeren van deze taken van de Wet verplichte ggz.

Gehele proces van melding tot afronding

